

# BY-VÄHÄHIILISYYSLUOKITUS- WEBINAARI 30.-31.10.2023

Lainsäädäntö – Rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025, mitä muutoksia rakennusmateriaaleja koskien on tulossa?



**betoni**

**by** | Vähähiilisyysluokitus



A!

Aalto-yliopisto  
Insinööritieteiden  
korkeakoulu

betoni

by | Vähähiilisyysluokitus

# Rakentamislaki astuu voimaan 1.1.2025

- Laki hyväksyttiin toiseksi viimeisenä täysistuntopäivänä ennen vaaleja 1.3.2023
  - Äänestyksen tulos meni puhtaasti hallitus-oppositiolinjan mukaisesti
- Eduskunnan ympäristövaliokunnan palaute ympäristöministeriön lainvalmisteluun liittyen oli poikkeuksellisen kriittistä
  - ”Valiokunta pitää välttämättömänä, että alueidenkäyttöä koskevien säännösten uudistus ja rakentamislain nojalla annettavat asetukset valmistellaan huolellisesti ja osallistamalla sidosryhmät aidosti valmistelutyöhön.”
- Uutta erityisesti vähähiilisuuden ja digitalisaation vaatimusten osalta
- Tällä hetkellä meneillään useiden asetusten valmistelu
  - YmA purkumateriaali- ja rakennusjätteselvityksestä (RakL 16§)
  - YmA rakennuksen ilmastaselvityksestä ja materiaaliselosteesta (RakL 38§, 39§)
  - YmA rakennuksen tietomallista (RakL 60§, 61§, 68§, 69§, 71§, 73§)
  - YmA asuin-, majoitus- ja työtiloista (RakL 40§)
- Nykyisen hallituksen hallitusohjelma:
  - Hallitus korjaa säädettyä rakentamislakia niin, että hallinnollinen taakka kevenee, byrokratia vähenee, valitusoikeus selkeytyy sekä päävastuullisen toteuttajan vastuu täsmentyy. Määritellään lakiin rakennuslupien käsittelyaikatakuu.



# Rakennustuotteita koskevat vaatimukset ovat ennallaan

A!

Aalto-yliopisto  
Insinööritieteiden  
korkeakoulu

betoni

by | Vähähiilisyysluokitus

- Uutta RakL 121§ muistutus Jätelain 9§ sisällöstä
  - Valmistajan huolehdittava rakennustuotteen suunnittelusta ja valmistuksesta **ominaisuuksiltaan kestäväksi ja korjattavaksi** sekä sellaiseksi, että rakennuskohteesta **purettuna sitä voidaan käyttää uudelleen rakentamisessa tai materiaalina hyödynnettävissä olevilta osiltaan**
- Materiaaliseloste ja purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys
  - Toistaiseksi esitetyt määräluettelot ovat hankalia, koska niistä löytyy sekä materiaaleja että tuotteita
  - Me olemme ehdottaneet käytettäväksi Talo2000 Rakennustuotenimikkeistöä

# Mitä Rakentamislaki sanoo? (1/2)

- RakL 38§: ”Uuden rakennuksen tai rakentamislupaa edellyttävän laajamittaisesti korjattavan rakennuksen **hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki on raportoitava rakentamislupaa varten tehtävässä ilmastaselvityksessä.**”
- RakL 38§: ”Hiilijalanjäljen ja hiilikädenjäljen **arvioinnin on katettava rakennuksen elinkaari** tai laajamittaisesti korjattavan rakennuksen korjauksen ja sen jälkeisen elinkaaren vaiheet. Arvioinnissa on **käytettävä rakennuksen vähähiilisyden arviointimenetelmää sekä kansallisen päästötietokannan tietoja tai muita arviointimenetelmän mukaisia ympäristöominaisuustietoja.**”
- RakL 39§: ”Rakentamishankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että **uudelle tai rakentamislupaa edellyttävälle laajamittaisesti korjattavalle rakennukselle laaditaan materiaaliseloste, joka sisältää koneluettavassa muodossa tiedot rakentamisessa käytetyistä materiaaleista ja tuotteista.**”
- RakL 39§: YM:llä asetuksenantovaltuus ”rakennuksen tavoitteellisesta teknisestä käyttöiästä, muunneltavuudesta, huollettavuudesta ja korjattavuudesta sekä rakennusosien purettavuudesta”
  - YM teetti kyselyn viime keväänä, ei tietoa jatkosta

# Mitä Rakentamislaki sanoo? (2)

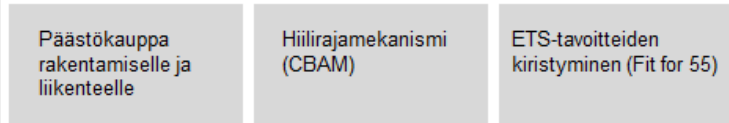
Tiedonhallintalaki 488/2023:  
Koneluettavalla muodolla tarkoitetaan tiedostomuotoa, jonka rakenne mahdollistaa sen, että ohjelmistot pystyvät helposti yksilöimään, tunnistamaan ja poimimaan siitä tietoineistoja, yksittäisiä tietoja sekä niiden rakenteita

- RakL 61§: Rakentamislupahakemus tehtävä **pääpiirustustasoisena**
  - Näin ollen myös kaikki rakentamislupahakemuksen yhteydessä tehty materiaali saa olla pääpiirustustasoista
- RakL 60§: ”Rakennussuunnittelijan ja erityissuunnittelijoiden on toimitettava rakennusvalvontaviranomaiselle **rakennuksen rakentamista koskevat rakennussuunnitelmat ja erityissuunnitelmat tietomallimuotoisina tai muutoin koneluettavassa muodossa.**”
- RakL 69§: ”Rakentamishankkeeseen ryhtyvän tai pääsuunnittelijan on huolehdittava siitä, että rakennuskohdetta koskeva **erityissuunnitelma ja sitä vastaava suunnitelmamalli tai koneluettavat tiedot toimitetaan rakennusvalvontaviranomaiselle ennen kuin ryhdytään työvaiheeseen, jota suunnitelma koskee.**”
- RakL 71§: ”**Päivästä vastuullisen toteuttajan on toimitettava suunnittelijoille tieto rakennustöiden edistymisestä ja rakennustöiden aikana tehdyistä muutoksista**, jotta suunnittelijat voivat päivittää rakennuksen suunnitelmamalleina tai muutoin koneluettavassa muodossa olevat rakennussuunnitelmat ja erityissuunnitelmat rakennustyön etenemisen mukaisesti toteutumamalliksi vastaamaan toteutettua rakennusta. **Erytyissuunnittelijan on toimitettava pääsuunnittelijalle ja rakennussuunnittelijalle toteutuneet, päivitettyt erityissuunnitelmat.**”



# EU-tasoinen ja kansallinen sääntely tuomia vaatimuksiaan

## EU:n päästökauppa (EU ETS)



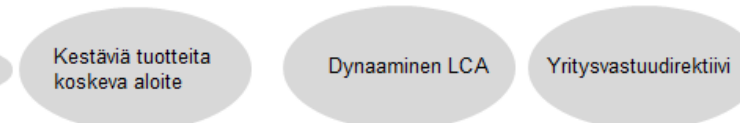
- |   |  |   |
|---|--|---|
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1 Polttoaineen hinnan nousu (kuljetukset ja työkoneiden käyttökustannukset)</li> <li>1 Vihreä siirtymä työkone teknologiasa ja polttoaineissa</li> </ol> | <ol style="list-style-type: none"> <li>3 Raportointivelvollisuuksien lisääntyminen</li> <li>2 Materiaalien hinnan nousu</li> <li>2 EU:n ja Suomen rakennusteollisuuden materiaalien tuotannon suojaaminen</li> </ol> | <ol style="list-style-type: none"> <li>2 Materiaalien hinnan nousu</li> <li>2 Vähäpäästöisten materiaalien kehitys</li> </ol> |
|---|--|---|

## EU:n energiatehokkuussääntely



- |   |  |
|---|--|
| <ol style="list-style-type: none"> <li>3 Peruskorjauskustannusten nousu</li> <li>3 Raportointivelvollisuuksien lisääntyminen</li> <li>4 Rakennusten pienempi energiankulutus</li> </ol> | <ol style="list-style-type: none"> <li>3 Peruskorjauskustannusten nousu</li> <li>4 Rakennusten pienempi energiankulutus</li> </ol> |
|---|--|

## EU:n yritys- ja tuotesääntely



- |  |  |   |
|--|--|---|
| <ol style="list-style-type: none"> <li>2 3 Materiaalien hinnan nousu (lyhyt aikaväli)</li> <li>2 3 Kestävien rakennustuotteiden kilpailukyky kasvaa</li> </ol> | <ol style="list-style-type: none"> <li>2 3 Teknologianeutraalisuus heikkenee – puumateriaalin suosiminen laskennassa</li> <li>3 Hiilivarastot huomioivien laskentamenetelmien kehitys</li> </ol> | <ol style="list-style-type: none"> <li>3 Raportointivelvollisuuksien lisääntyminen</li> <li>2 3 Tuotantoketjujen läpinäkyvyyden parantuminen</li> </ol> |
|--|--|---|

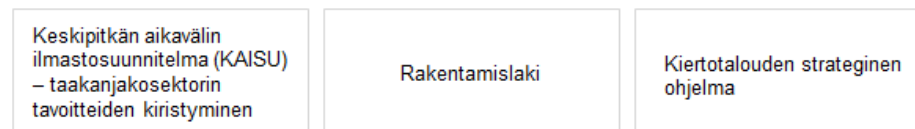
1 Vaikutukset työmaatoimintoihin ja kuljetuksiin

2 Vaikutukset rakennusmateriaaleihin (hinta, saatavuus, jne)

3 Vaikutukset rakennusteollisuuteen ja rakennuttajiin

4 Vaikutukset rakennusten energiankäyttöön

## Kansallisen sääntelyn uudistaminen



- |  |  |   |
|--|--|---|
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1 Vihreä siirtymä työkone teknologiasa ja polttoaineissa</li> <li>4 Öljylämmityksestä luopuminen</li> </ol> | <ol style="list-style-type: none"> <li>3 Raportointivelvollisuuksien lisääntyminen</li> <li>2 3 Rakentamisen ilmasto- ja kiertotalousratkaisujen kysyntä kasvaa</li> </ol> | <ol style="list-style-type: none"> <li>2 Materiaalien kiertotalousasteen kaksinkertaistaminen</li> <li>2 3 Lisäkustannukset kiertotalousratkaisujen kehittämisestä</li> </ol> |
|--|--|---|

● Positiivinen vaikutus

● Negatiivinen vaikutus

# Vaikka lainsäädännön vaatimukset eivät vielä ole tiedossa, kannattaa vähähiilisyttä tavoitella

A!

Aalto-yliopisto  
Insinööritieteiden  
korkeakoulu

betoni

by | Vähähiilisyysluokitus

- Markkinakysyntä ohjaa enenevässä määrin kohti vähähiilisempää rakennuskantaa, niin uudis- kuin korjausrakentamisessa ja erityisesti energiatehokkuudesta ollaan valmiita myös maksamaan
  - Jatkossa myös lainsäädäntö (EU ja kansallinen) tulee tätä velvoittavamaan
- Mitään taikatemppuja ja aina toimivia ratkaisuja ei ole, vaan vähähiilisyiden ratkaisut on tehtävä hankekohtaisesti
- Lainsäädännöstä tulee perälauta, kärki menee kaukana edellä



An aerial photograph of a large concrete dam. The dam is a curved, grey structure that spans across a valley. To the left of the dam is a large reservoir of dark blue water. To the right of the dam is a lush green landscape with dense forests and a winding road. The sky is clear and blue. The text "Kiitoksia!" is overlaid on the left side of the image.

Kiitoksia!